

Incipit soliloquiū sancti Bonaventure de quatuor exercitijs.

Prologus

Flecto genua mea ad prēm dñi nostri ihesu christi. a quo omnis paternitas in celo et in terra nominatur. ut cet nobis scdm diuinas glorie sue virtutē. corroborari p spm eius in interiori homine. xpm p fidē habitare in cordibus vestris in caritate radicati et fundati. ut possitis cōprehendē cū omnibus sanctis q̄ sit longitudo. latitudo. sublimitas et profundis. Scire etiā supenimentē scientie caritatē xpi. ut impleamini in oēm plenitudinē dei. **A**postolus paulus eterne electionis vas. sacrarium diuine sanctificationis. speculum et exemplar supne contēplationis. In verbis pmissis ostendit nobis mentalis exercitiationis ortū. obiectū et fructum. **M**entalis exercitatio si debet esse pia et salutifera. oportet q̄ habeat potentia supnaturalitē cōfortantē. sapientia regulantē. et clementia consolantē. **F**lectat igitur anima deuota diuine contēplationis amore accensa genua mētis ante thronū beatissime et incōprehensibilis trinitatis. pulset humilit et postulet sapiētē dei patris cōfortatricē potentia. ne labore depressa succubat. dei filij regulatricē sapientia. ne errore seducta a veritate deuiet. dei spūscā cōsolatricē pie

tatē et clementia. ne tedio deuicta deficiat. **O**mne em datū optm et oē donū pfectuz desursū ē descendēs a patre luminū. **E**t scdm Aug. **O**mne bonū nosty aut de est. aut a deo est. **U**nde nō imerito in omni boni operis initio ille est inuocandus a quo omne bonū originalitē p̄greditur. p̄ quē omne bonū exemplariter p̄ducitur. et ad quem omne bonū finalitē reducit. **H**ec est illa ineffabilis trinitas pat̄/filius/et spūscūs. quā tangit apostolus cū dicit. **F**lecto genua mea ad p̄. **S**ecūdo ostendit isti salutifere mentalis exercitiationis obiectū. **O**biectū diuine exercitiationis deuote mentis. dicunt esse interiora exteriora inferiora et superiora. **D**ebet emq̄ anima deuota per mētale exercitiū contēplationis radiū reflectere. p̄mo ad interiora sua. ut videat qualiter sit creata per naturā. deformata per culpā. reformata per gratiā. **T**ercio debet conuertē radiū contēplationis ad exteriora. ut cognoscat q̄ instabilis sit mūdus et mūdana opulentia. q̄ mutabilis mūdana excellentia. et q̄ miserabilis mūdana magnificentia. **D**ebet etiam tercio radiū contēplationis conuertē ad inferiora. ut intelligat humane mortis inuitabile necessitatem iudicij finalis formidabilem austeritatē. pene infernalis intolerabilem penalitatē. **D**ebet etiā conuertē quarto radiū contēpla

B j

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

tionis ad superiora cognoscat et
 sapiat celestis gaudij iestimabile
 preciositate. atq; eiusdem ineffabile
 delicositate et interminabile eter
 nitate. **H**ec est illa crux beata
 quatuor fimbriis terminata. In qua
 anima deuota cum tuo dulcissimo
 sposo ihesu xpo debes iugiter pen
 dere meditando. **H**ic est curus igneus
 quatuor rotis sumatus. In quo debes
 per tuum fidelissimum amicum assidue
 contemplando celi palacium conscen
 dere. **H**ec est illa quadruplex regi
 o videlicet orientis/occidentis. aq;
 lonaris/et meridionalis/ qua tu o
 anima cotidie debes pegrinando
 intrare/ et tuum dilectum specialissimum
 in ea speculando querere et uestigare
 ut possis dicere cum sposa. **I**n lectulo
 quieti per noctem quem diligit anima mea
 hec quatuor tangit apostolus/ cum subiun
 git/ ut possitis comprehendere cum om
 nibus sanctis que sit longitudo. ac.
Fructus istius salutifere exerci
 tationis si digne laudabiliter exe
 quatur/ est felicitas eterna que est
 summum et pulcherrimum et se suffi
 cientissimum nullo extra se indiges.
In quo videbimus et amabimus voca
 bimus et laudabimus in eternum et
 ultra/ eum qui est benedictus in secula.
Hunc fructum promittit apostolus quoniam
 sermonem concludit dicens. **U**t im
 pleamini in omnem plenitudinem dei.
Hanc plenitudinem tunc inueniemus/
 quando deus factus fuerit voluntati me
 titudo pacis/ rationi plenitudo lu
 cis/ memorie continuatio eternita

tis. **T**unc enim deus erit omnia in omnibus
 cum a ratione omnis error/ a voluntate
 omnis dolor/ et a memoria omnis timor
 recesserit. **E**t successerit illa quam
 speramus mira serenitas/ diuina io
 cunditas eterna securitas. **H**unc
 tractatum instigante consilia propter
 simpliciores quosque simplicibus
 verbis de sanctorum dictis copulaui per
 modum cuiusdam dialogi. **I**n quo anima
 deuota veritatis eterne discipula me
 ditante interrogat et homo interior
 mentaliter loquendo respondet. **U**t autem
 ad inestimabilem contemplationem
 istius mentalis exercitationis pue
 niam? ab exordio incipiam? et ad
 preteritum luminum humiliter iuocando
 accedam? genua cordis deuote
 flectam? ante thronum lucis et eterne
 maiestatis et ante solium indiuidue tri
 nitatis lacrimis et gemitibus inces
 sabilitate clamem? ut deus pater
 per suum benedictum filium donet in spi
 ritu nobis gratiam ut possim? cog
 noscere quem sit longitudo/ latitudo sub
 limitas et profundum ut per hanc peruen
 gam? ad eum qui est omnis desiderij
 finis et complementum. **A**men.

Capitulum primum Quomodo anima
 exercitabitur mentaliter ut videat
 qualiter est formata per naturam

Anima

Domine queso o homo si post
 deuotam inuocationem diuine
 magnificentie et per humile im
 plorationem eterne sapientie domini per fle
 bile supplicationem superne pietatis et
 demeritum gratiam exercitandi mentaliter autem